

HYVINKÄÄ

Hankintaohjelma

Sisältö

- Johdanto (s. 3)
- Käsitteitä (s. 4)
- Hankintojen strategiset painopisteet ja tavoitteet (s. 5-20)

Liitteet

- Toimenpideohjelma (s. 21-32)
- Valmistelun taustaa
  - Hankintaohjelman valmistelu (s. 33-34)
  - Hankintojen nykytila (s. 35-36)
  - Hankintatoiminnan ja toimintaympäristön analyysit (s. 37-41)

Johdanto

Vuonna 2023 julkisia hankintoja tehtiin Hyvinkään kaupungissa noin 70 miljoonalla eurolla. Julkisten hankintojen suuren mittakaavan vuoksi niissä on valtava säästöpotentiaali, jolla voi olla merkittävä positiivinen vaikutus pitkällä aikavälillä talouden tulojen ja menojen epätasapainoon.

Hankinnoilla luodaan edellytyksiä toimivalle ja tehokkaalle kaupunkikonsernille. Hankinnat ovat keskeinen työkalu strategioiden toteuttamisessa, joihin liittyy säästöpotentiaalin lisäksi valtava vaikuttamispotentiaali markkinoihin. Strategisesti ja systemaattisesti johdetuilla hankinnoilla voidaan osaltaan toteuttaa Hyvinkään kaupunkistrategiaa ja parhaimmillaan myös vahvistaa paikallista elinvoimaa. Hankintaohjelman ensisijaisena tehtävänä on tukea kaupunkistrategian toteuttamista, palvelujen tuottamisen onnistumista sekä myös kuvata, miten Hyvinkään kaupunki ohjaa, johtaa ja kehittää hankintojensa toteutusta.

Hankintaohjelman linjaukset koskevat Hyvinkään kaupungin ja sen konserniyhtiöiden hankintoja sekä niihin liittyviä prosesseja.

Hankintaohjelmassa määritetyt tavoitteet linjaavat, mitä kaupunki haluaa saavuttaa hankintojen avulla pitkällä aikavälillä. Tavoitteista on johdettu toimenpideohjelma, joka sisältää aikataulun, vastuut ja toimenpiteiden edistymistä kuvaavat mittarit. Osa toimenpiteistä muuttuu pysyväksi toimintamalliksi.

Hankintaohjelman tavoitteiden toteutumista seuraa ja ohjaa kaupungin johtoryhmä.

Käsitteitä

Asiakkaalla tarkoitetaan sekä ulkoisia asiakkaita, jotka käyttävät kaupungin palveluita että sisäisiä asiakkaita, jotka voivat olla hankittujen tuotteiden ja palveluiden loppukäyttäjiä.

Hankinnoilla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla Hyvinkään kaupunki hankkii oman organisaationsa ulkopuolelta rahallista vastiketta vastaan tavaraa, palvelua tai teettää urakoita.

Hankintatoiminnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joita tehdään hankintojen toteuttamiseksi. Hankintatoiminta on yläkäsite käsittäen kaikki toiminnot, jotka osallistuvat hankintojen toteuttamiseen.

PK-yrityksen eli pienet ja keskisuuret yritykset ovat yrityksiä, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää.

Tiedolla johtamisella tarkoitetaan ajantasaiseen ja laadukkaaseen tietoon perustuvaa päätöksentekoa, jonka avulla toteutetaan nykyistä paremmat hankinnat.

Uusilla ratkaisuilla tai innovaatiolla tarkoitetaan vähintään toimialalle uutta tai aiempaa parantavaa tuotetta, palvelua tai liiketoimintamallia.

Vaikuttavuudella tarkoitetaan tavoitteellista, hankittavaa myönteistä muutosta johonkin asiaan. Toimintamme kädenjälki yhteiskunnassa. Vaikuttavuus voi myös syntyä keskipitkällä (noin 3–6 vuotta) tai pitkällä (6+ vuotta) aikavälillä.

Vastuullisuudella tarkoitetaan taloudellista-, ekologista- ja sosiaalista vastuuta.

Ympäristökriteerillä tarkoitetaan ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen/sosiokulttuurisen kestävyuden saavuttamiseksi tehtyjä vastuullisuustekoja.

HYVINKÄÄ

Hankintaohjelman kärjet, tukipilarit ja tavoitteet

Hankintaohjelman kärjet, tukipilarit ja tavoitteet

Hyvinkään kaupungin hankintaohjelma on jaettu Hyvinkään Pelikirja 2.0:n mukaisesti kolmeen kärkeen ja viiteen tukipilariin. Näin varmistetaan kaupunkistrategian ja hankintaohjelman yhtenäisyys.

Hankintaohjelman tavoitteet linjaavat, mitä Hyvinkään kaupunki haluaa saavuttaa hankintojen kautta pitkällä aikavälillä.

Hankintaohjelma sisältää tavoitteiden lisäksi toimenpiteet hankintojen toteuttamiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi hankintaohjelma sisältää mittarit, vastuutahot ja ohjeellisen aikataulutuksen, joiden avulla seurataan toimenpiteiden toteutumista.

Minä, me ja Hyvinkää

Vaikuttavat hankinnat ovat avainasemassa elinvoimaisen kaupungin rakentamisessa. Ne ovat taloudellisen kasvun tukipilareita ja samalla vahvistavat sosiaalista hyvinvointia sekä luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Hankinnoilla tuotetaan positiivisia tuloksia asukkaille ja ympäristölle. Osallistamalla aktiivisesti loppukäyttäjiä ja kuntalaisia, voimme varmistaa, että hankinnat eivät vain täytä välittömiä tarpeita, vaan myös edistävät pitkän aikavälin kestävyyttä ja hyvinvointia.

Minä, Me ja Hyvinkää

TAVOITE 1: Teemme vaikuttavia hankintoja. Osallistamme loppukäyttäjiä ja kuntalaisia hankintoihin.

Meille on selvää mitä 'vaikuttava hankinta' tarkoittaa. Tämä sisältää taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset kriteerit, jotka ohjaavat päätöksentekoa. Kasvatamme aktiivisesti tietoisuuttamme ja osaamistamme vaikuttavuusperusteisista hankinnoista eri toimialoilla. Tämä saavutetaan pilotoimalla uusia lähestymistapoja ja hyödyntämällä saatuja oppeja laajemmin.

Sitoutamme kaupunkiyhteisön osaksi hankintaprosessia kyselyiden ja yhteistyötilaisuuksien kautta, jotka keskittyvät erityisesti hankintojen kohteisiin ja niiden vaikutuksiin. Osallistamalla loppukäyttäjiä ja kaupunkilaisia hankintaprosessiin, voimme varmistaa, että palvelut ja tuotteet vastaavat todellisia tarpeita ja edistävät palvelujen toimivuutta. Tämä lähestymistapa tukee avoimuutta ja vastuullisuutta, ja se mahdollistaa innovatiivisten ratkaisujen löytämisen, jotka palvelevat kaikkia osapuolia. Kun hankinnat tehdään yhteistyössä käyttäjien kanssa, ne eivät ainoastaan täytä teknisiä vaatimuksia, vaan osoittaa, että pelaamme yhdessä: Rohkeasti ja reilusti, vastuullisesti ja asukkaan ja asiakkaan parhaaksi.

Houkutteleva Hyvinkää

Aktivoimme paikallista markkinaa ja lisäämme elinvoimaa hankintojemme kautta. Tämä ei ainoastaan tue paikallisia yrityksiä, vaan myös edistää työllisyyttä ja vahvistaa kaupungin taloutta. Hyödyntämällä kaupunkimme sijainnin tarjoamat mahdollisuudet, kuten logistiset yhteydet ja paikalliset erikoisosaamiset, edistämme kestäväää kasvua ja innovaatiota.

Tunnistamme jatkuvasti uusia innovatiivisia ratkaisuja, jotka voivat tuoda lisäarvoa kaupungillemme. Annamme uusien ideoiden virrata, pysymme ajan hermolla ja hyödynnämme tehokkaasti resurssejamme.

HYVINKÄÄ

Houkutteleva Hyvinkää

TAVOITE 2: Tunnistamme uusia toimittajia ja ratkaisuja markkinavuoropuheluiden kautta.

Tunnistamme ja integroimme markkinoilta uusia, luovia ratkaisuja, jotka tukevat kaupungin kehitystä, palveluiden parantamista ja jotka edistävät taloudellista, sosiaalista ja ekologista hyvinvointia. Markkinavuoropuhelut ovat keskeinen osa hankintaprosessiamme, ja niiden avulla voimme ymmärtää paremmin tarjolla olevia innovaatioita ja teknologioita.

Meillä on selkeät ja yhtenäiset ohjeistukset markkinavuoropuheluiden järjestämiseksi. Tämä sisältää vuoropuhelun suunnittelun, toteutuksen ja seurannan vaiheet, jotta varmistetaan, että kaikki osapuolet ymmärtävät hankinnan tavoitteet ja toteutuksen.

Sitoudumme toteuttamaan säännöllisiä infoja, jotka tarjoavat ajantasaista tietoa tulevista hankintatarpeistamme. Toivomme saavamme takaisin tietoa uusista tuotteista ja palveluista sekä toimittajien kyvykkyyksistä. Tämän tiedon avulla voimme tehdä tietoon perustuvia päätöksiä hankinnoissamme ja varmistaa, että kaupunki hyödyntää parhaita mahdollisia ratkaisuja ja palveluita.

TAVOITE 3: Aktivoimme paikallista markkinaa ja lisäämme alueen elinvoimaa hankintojen avulla. Hyödynnämme kaupunkimme sijainnin tarjoamat mahdollisuudet.

Tavoitteenamme on luoda synergiaa paikallisten toimijoiden kanssa ja tukea alueellista taloutta. Kehitämme, julkaisemme ja ylläpidämme hankintakalenteria, joka kuvaa tulevat hankintamahdollisuudet ja toimii työkaluna paikallisille yrityksille valmistautua ja osallistua hankintoihin. Edistämme yhteistyötä Hyvinkään elinvoimatoimintojen, paikallisen yrittäjäfoorumin ja hankintapalveluiden välillä, luoden vahvan perustan paikallisten yritysten tukemiselle. Hankinnoissamme huomioimme paikallisten yritysten osallistumismahdollisuudet ja kehitämme menetelmiä ja työkaluja hankintojen loppuarvioinnin toteuttamiseksi. Arvioimme merkittävien hankintojen onnistumista alueen elinvoiman näkökulmasta, jotta voimme jatkuvasti parantaa käytäntöjämme ja saavuttaa strategiset tavoitteemme.

Yhteispeillä yritysten kanssa

Pyrimme aktiivisesti tunnistamaan ja hyödyntämään uusimpia ratkaisuja, kuten edistyneitä teknologioita ja tekoälyä, toimintamme tehostamiseksi. Hankintojemme perustana on vastuullisuus, oikeudenmukaisuus ja rohkeus, jotka ohjaavat kaikkia päätöksiämme.

Kilpailutusprosessiemme aikana asetetut vaatimukset on suunniteltu tarkasti, jotta ne vastaavat toimintojemme tarpeita ja varmistavat halutun laadun. Olemme sitoutuneet kehittämään sopimushallinnan menetelmiämme ja päivittämään jatkuvasti hankintasopimustemme ehtoja, mikä takaa parhaan mahdollisen lopputuloksen sekä meille että yhteistyökumppaneillemme.

Yhteispeleillä yritysten kanssa

TAVOITE 4: Tunnistamme, omaksumme ja osaamme hyödyntää uusia ratkaisuja (esim. teknologian ratkaisut, tekoäly).

Tavoitteenamme on aktiivisesti tunnistaa ja hyödyntää uusia ratkaisuja, kuten teknologian ja tekoälyn innovaatioita. Lisäämme toimialojemme valmiutta käyttää näitä edistyneitä ratkaisuja ja rohkaisemme vertailua muiden hankintayksiköiden toteutuksiin. Tämän avulla voimme oppia ja soveltaa parhaita käytäntöjä. Lisäksi, pyrimme kasvattamaan innovatiivisten hankintojen määrää, jotta voimme tarjota parempia palveluita ja pysyä kehityksen eturintamassa.

TAVOITE 5: Olemme hankinnoissamme vastuullinen, reilu ja rohkea kumppani.

Hankintojemme perustana on vastuullisuus, reiluus ja rohkeus. Edistämme näitä arvoja toteuttamalla vastuullisuusohjelmaa, joka keskittyy muun muassa harmaan talouden torjuntaan, työllistämiseen, hiilineutraalisuuteen ja ajoneuvopäästöjen vähentämiseen. Kehitämme ja systematisoimme viestintäämme hankinnoista, korostaen vastuullisuusarvojemme merkitystä. Lisäksi käytämme rohkeasti eri hankintamenettelyjä varmistaaksemme parhaat mahdolliset tulokset.

TAVOITE 6: Mitoitamme kilpailutuksia tehdessämme vaatimukset siten, että ne takaavat riittävän laadun ja täyttävät hankintatarpeen.

Kilpailutusprosessiemme aikana asetamme vaatimukset, jotka varmistavat hankintojemme laadun ja vastaavat tarpeisiin. Tämän saavuttamiseksi lisäämme koulutusta ja ohjeistusta, jotta toimialojen ymmärrys kilpailuttamisesta ja vaatimusten määrittämisestä paranee. Kehitämme myös menetelmiä ja sopimusehtoja, kuten kannustimia ja sanktioita, jotka auttavat ennaltaehkäisemään laatupoikkeamia ja varmistamaan laadun ylläpidon.

TAVOITE 7: Kehitämme sopimushallinnan käytäntöjä ja hankintasopimus pohjien ehtoja.

Parannamme sopimushallinnan käytäntöjä ja päivitämme hankintasopimus pohjien ehtoja. Tähän liittyen selvitämme nykyiset reklamoitikäytännöt, kehitämme reklamaatio-osaamistamme, määrittelemme sopimushallintaan ja toimittajayhteistyöhön liittyvät tehtävät ja vastuut, laadimme toimittajayhteistyön toimintamallin, toteutamme sopimushallinnan ohjeistusta ja koulutusta, laadimme kaupunkitasoiset hankintasopimus pohjat.

**Demokratia,
osallisuus**

Talous

Henkilöstö

Turvallisuus

**Kestävä
kehitys**

Digitalisaatio

HYVINKÄÄ

Tavoitteenamme on rakentaa tiivistä yhteistyötä eri hankintayksiköiden kanssa, varmistaen, että hankintaprosessit ovat sujuvia ja hyvin suunniteltuja.

Elinkaariajattelu on keskeinen osa hankintojamme, ja pyrimme tekemään taloudellisesti kestäviä päätöksiä, jotka tukevat Hyvinkään kaupungin taloudellista hyvinvointia.

Taistelemme harmaata taloutta vastaan ja kannustamme verovastuullisuuteen. Kehitämme tiedolla johtamisen ja hankintojen analysoinnin menetelmiä.

Käytämme kaupunkikonsernin hankintapalveluiden asiantuntemusta ja varmistamme, että meillä on riittävät resurssit hankintojen toteuttamiseen. Avainasemassa ovat henkilöstömme monipuolinen hankintaosaaminen ja houkuttelevuus työnantajana hankinnan ammattilaisille.

Hankintojen johtamisen käytännöt tehostavat toimintaamme, lisäävät joustavuutta ja läpinäkyvyyttä. Johdon tuki on elintärkeää. Sitoudumme edistämään ekologista kestävyttä sekä sosiaalista kestävyttä työllistämisen kautta.

Turvallisuus, riskienhallinta ja toiminnan jatkuvuus ovat myös tärkeitä tekijöitä hankinnoissamme.

Talous

TAVOITE 8: Hankintayhteistyömme muiden hankintayksiköiden kanssa on sujuvaa ja tiivistä.

Vahvistamme talouttamme kehittämällä yhteistyötä muiden hankintayksiköiden kanssa. Tämä tavoite toteutuu käytännössä siten, että kaupunki kartoittaa aktiivisesti yhteistyöverkostoja, jotka palvelevat sen tarpeita, sekä etsii ja soveltaa muiden yksiköiden parhaita käytäntöjä sopimushallinnassa ja sopimusehdoissa. Tämän myötä kaupunki hyödyntää tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja asiantuntemusta, mikä johtaa sujuvampaan ja tiiviimpään yhteistyöhön, edistään taloudellista tehokkuutta ja vahvistuen strategisena toimijana alueella.

TAVOITE 9: Hyödynnämme yhteishankintoja.

Yhteishankinnat mahdollistavat kustannussäästöjä hankintojen suuremman volyymin ansiosta. Yhteishankinnat tukevat myös resurssien tehokkaampaa käyttöä, sillä ne vähentävät päällekkäisiä työtä. Määrittelemme hankinnat, jotka soveltuvat yhteisesti toteutettaviksi, ja etsimme aktiivisesti uusia mahdollisuuksia laajentaa yhteishankintojen kattavuutta. Kehitämme myös seurantamenetelmiä näiden hankintojen onnistuneen toteutuksen varmistamiseksi. Nämä toimet auttavat meitä hyödyntämään resurssejamme paremmin ja edistävät kustannussäästöjä.

TAVOITE 10: Varaamme riittävästi aikaa hankintojen suunnitteluun ja valmisteluun, hankittava kokonaisuus huomioiden.

Kiinnitämme hankintojen suunnitteluun ja valmisteluun erityistä huomiota, varmistetaan, että niiden huolelliseen toteuttamiseen käytetään riittävästi aikaa. Tämä tarkoittaa, että sovimme selkeästi hankinnan ja substanssin vastuut ja tehtävät suunnitteluvaiheessa. Lisäksi kehitämme hankintasuunnittelun prosessia integroimalla hankintojen ja talouden suunnitteluprosessit. Yhdistämme hankintakalenterin ja talouden vuosikellon, mikä tekee suunnittelusta sujuvampaa ja tehokkaampaa.

Talous (2/2)

TAVOITE 11: Huomioimme hankinnoissamme elinkaariajattelun.

Elinkaariajattelu hankinnoissa tarkoittaa, että huomioimme tuotteiden ja palveluiden koko elinkaaren hankintapäätöksiä tehdessämme. Tämä lähestymistapa edistää kestävästä kehitystä ja taloudellista tehokkuutta. Toimenpiteinä kuvaamme hankintaprosessin elinkaaren alusta loppuun, suunnittelusta sopimuksen päättymiseen. Lisäksi kehitämme menetelmiä sopimuseurantaan ja toimittajayhteistyöhön, mikä parantaa hankintojen laatua ja vahvistaa pitkäaikaista yhteistyötä toimittajien kanssa.

TAVOITE 12: Taloudellisesti kestävät hankinnat vaikuttavat Hyvinkään kaupungin talouteen positiivisesti

Kasvatamme tietämystämme hankintasopimusten taloudellisista vaikutuksista ja niiden tarjoamista säästömahdollisuuksista. Lisäksi kehitämme menetelmiä sopimusten kustannuseurantaan, mikä auttaa meitä ymmärtämään paremmin hankintojen taloudellista merkitystä ja ohjaamaan resurssejamme tehokkaammin.

Digitalisaatio

TAVOITE 13: Kehitämme tiedollajohtamisen ja hankintojen analysoinnin käytäntöjä.

Digitalisaation myötä tavoitteemme on kehittää tiedolla johtamisen ja hankintojen analysoinnin käytäntöjä. Tämän saavuttamiseksi analysoimme hankintamme ja kehitämme hankintadatan keräämistä ja visualisointia. Hyödynnämme hankintatietoa johtamisessa, mikä auttaa meitä tekemään tietoon perustuvia päätöksiä. Lisäksi seuraamme ja kokeilemme uuden teknologian, kuten tekoälyn ja kehittyneiden massadatan hallintateknologioiden, mahdollisuuksia hankintatiedon keräämisessä ja hankintojen analysoinnissa, mikä edistää prosessiemme tehostamista ja innovatiivisuutta.

Henkilöstö

TAVOITE 14: Varmistamme riittävät resurssit hankinnoissa.

Nimeämme jokaiselle toimialalle hankintavastaavan, minkä tavoitteena on tukea ja sujuvoittaa hankinnan valmistelua sekä tehostaa päätöksentekoa. Kartoitamme nykyiset hankintaresurssit sekä hankintapalveluissa että koko organisaatiossa, mikä auttaa tunnistamaan ja hyödyntämään olemassa olevia voimavaroja. Lisäksi kehitämme pienhankintojen tilausprosessia, mikä nopeuttaa ja yksinkertaistaa hankintoja ja tukee taloudellista tehokkuutta.

TAVOITE 15: Meillä on monipuolista hankintaosaamista kaupungin omassa henkilöstössä.

Koulutusten toteuttaminen eri toimialojen ja tehtäväkuvien tarpeiden mukaan auttaa kasvattamaan hankintaosaamista. Tämä sisältää perehdyttämisen ja esihenkilöiden koulutuksen. Lisäksi hankintajuridisen osaamisen vahvistaminen on tärkeää, jotta voidaan varmistaa hankintojen lainmukaisuus ja tehokkuus.

TAVOITE 16: Olemme houkutteleva työnantaja hankinnan ammattilaisille.

Hyvinkää on hankinnan ammattilaisille houkutteleva työnantaja. Hankintapalveluiden osaamisen kehittämistä tuetaan ja varmistetaan mahdollisuus tarvittaessa käyttää ulkoisia resursseja palveluiden tuottamiseen. Tehtäväkierron mahdollisuuksia tutkitaan osaamisen laajentamiseksi, ja hankintatehtävien houkuttelevuutta lisätään yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa, mikä tekee meistä vetovoimaisemman vaihtoehdon alan ammattilaisille.

TAVOITE 17: Hankintojen johtamisen käytännöt tekevät toiminnastamme tehokasta, joustavaa ja läpinäkyvää.

Teemme hankintatoiminnasta entistä tehokkaampaa, joustavampaa ja läpinäkyvämpää. Tämän saavuttamiseksi kehitämme uusia käytäntöjä, jotka parantavat hankintapalveluiden sisäistä yhteistyötä ja vahvistavat yhteyksiä hankintapalveluiden ja kaupungin johdon välillä. Yhteistyön syventäminen auttaa varmistamaan, että hankintaprosessit tukevat organisaation tavoitteita ja vastaavat dynaamisesti muuttuviin tarpeisiin.

Kestävä kehitys

TAVOITE 18: Edistämme hankinnoissa ekologista kestävyttä (hiilineutraalisuus, kiertotalous).

Tavoitteenamme on hiilineutraalisuus, jota edistää mm. kiertotalouden periaatteiden mukaiset toimintatavat. Tähän pyrimme kehittämällä osaamistamme ekologisten kriteerien käytössä ja tunnistamalla ne keskeiset kriteerit, jotka tukevat kestävä kehitystä ja joita voimme soveltaa käytännössä. Lisäksi ennakoimme ne hankinnat ja kilpailutukset, joissa ekologisen kestävyden kriteerit ovat sovellettavissa, ja sisällytämme nämä kriteerit kyseisiin hankintoihin.

TAVOITE 19: Edistämme hankinnoissamme sosiaalista kestävyttä työllistämisehdon kautta.

Kehittämme osaamistamme sosiaalisen vastuun kriteerien käytössä, erityisesti työllistämisehdon osalta, ja tunnistamalla keskeiset kriteerit, joita voimme hyödyntää. Lisäksi ennakoimme hankinnat ja kilpailutukset, joihin työllisysehto voidaan sisällyttää, ja sisällytämme nämä kriteerit kyseisiin hankintoihin.

Turvallisuus

TAVOITE 20: Huomioimme hankinnoissamme turvallisuuden, riskit ja jatkuvuuden.

Tämän tavoitteen edistämiseksi laadimme riskienhallintaprosessin, jossa tunnistamme erityisiä riskejä sisältävät hankinnat ja määritämme, miten näitä riskejä arvioidaan ja analysoidaan. Lisäksi toteutamme systemaattisesti riskiarvioinnit niissä hankinnoissa, joilla on suuri arvo tai merkittävyys, kuten tietyt kategoriat tai hankintaryhmät, jotka ovat tärkeitä Hyvinkään kaupungille.

HYVINKÄÄ *h*

Elinvoimainen elämyskaupunki

© Hyvinkään kaupunki